

Nr 248

Av herr Elmwall m. fl., om vissa ändringar i energiskatteförordningen.

Enligt gällande bestämmelser utgår energiskatt på elektrisk kraft i form av värdeskatt. Den uttages med 10 procent av priset på elkraft, som förbrukas i industriell rörelse med förbrukning av mer än 40 000 kWh per driftställe och beskattningsår, och med 7 procent av kraftpriset för den övriga — s. k. borgerliga — förbrukningen. Elkraft, som användes av kommunikationsföretag för bandrift och liknande ändamål, är befriad från beskattning.

Skatt på elektrisk kraft infördes första gången från och med budgetåret 1951/52. Under det första året utgick skatt på all elektrisk kraft, men i likhet med kraften för kommunikationsändamål, avvecklades skatten för den s. k. borgerliga elkraften vid ingången av budgetåret 1952/53. För den borgerliga förbrukningen återinfördes emellertid skatten vid 1957 års riksdag.

Vid den remissbehandling, som föregick detta beslut av 1957 års riksdag, hade flertalet av de remissinstanser som inte avstyrkt energibeskattningen förordat, att frågan borde tagas upp först i samband med att man eventuellt införde en indirekt beskattning. Chefen för finansdepartementet framhöll emellertid vid detta tillfälle, »att betänkanudet angående indirekt beskattning måste bli föremål för en omfattande remissbehandling, och att det kommer att ta avsevärd tid innan man kan ta ställning till om betänkanudet bör läggas till grund för konkreta åtgärder».

Nu kan vi emellertid konstatera att trots omsättningsskattens införande har energibeskattningen för den s. k. borgerliga förbrukningen bibehållits. Detta är enligt vår mening att lägga för tunga bördor på hushållen och de mindre företagen. Vi vill i detta sammanhang erinra om att när ovannämnda energiskatt avvecklades vid 1952 års riksdag, så motiverades detta bl. a. med att »icke oväsentliga höjningar av levnadskostnaderna förestå».

Även under detta år kommer vi att få betydande höjningar av levnadskostnaderna, bl. a. genom omsättningsskattens införande. Från centerpartiets sida kommer i annan motion att föreslås att denna skall upphöra. Därest riksdagen inte skulle besluta att avskaffa omsättningsskatten, anser vi emellertid att energibeskattningen för den s. k. borgerliga elkraften bör avvecklas vid ingången av budgetåret 1960/61.

Utöver den belastning, som ovannämnda energiskatt åstadkommer för hushållen och de mindre företagen, vill vi även påpeka de orättvisor, som det nu tillämpade uppbördssystemet medför. Enligt detta får nämligen förbrukaren inte enbart erlägga skatt för den elkraft han använder utan också för den kostnad, som kommer på honom för underhåll av föreningens el-

nät, lön till elmontör, administrationskostnader m. m. Detta innebär, att abonnenter, som är bosatta inom områden där t. ex. kostnaderna för elnätet är höga, tvingas erlägga högre elskatt än abonnenter, som är bättre gynnade i detta avseende.

Vi är mycket förvånade över att detta skall anses ha varit riksdagens avsikt då denna skatt återinfördes år 1957. Enligt vår uppfattning synes man vid riksdagsbehandlingen år 1957 i stället ha förutsatt, att energiskatten på elkraft skulle utgå på de avgifter, som förbrukaren har att erlägga för den elektriska kraften. I propositionen talades om »energibeskattning av elektrisk kraft». I motiveringen anfördes då, att energibeskattningen även skulle syfta till om möjligt en minskning av elkraftkonsumtionen, varvid man måste ha räknat med att beskattningen skulle baseras på förbrukningens storlek. Energiskatteförordningens bestämmelser om att »beskattningsvärdet är lika med summan av de avgifter, som förbrukaren har att erlägga för den elektriska kraften», bör också kunna tolkas på detta sätt. En sådan tolkning måste också ha legat till grund för elverksföreningens uttalande, att kraftavgifterna för olika grupper av förbrukare numera är i hög grad utjämnade, vilket uttalande hade avgörande betydelse för riksdagens beslut att föredraga värdebeskattning framför styckebeskattning.

Kontrollstyrelsens tolkning av bestämmelserna i förordningen har emellertid en annan innebörd. Tillämpningen har på grundval härav blivit, att förbrukaren får erlägga skatt även på kostnader, som han har att vidkännas för underhåll av distributionsföretag, vari han är delägare.

Nuvarande tillämpning innebär att elkonsumenterna i glesbygderna beskattas väsentligt hårdare än konsumenterna i tätorterna, vilket icke kan ha varit riksdagens avsikt vid beslutet 1957. Skulle därför riksdagen mot vår önskan besluta att bibehålla energibeskattning för den s. k. borgerliga elkraften, bör enligt vår mening bestämmelserna i energiskatteförordningen förtydligas, så att det klart anges, att beskattning endast skall ske av den elektriska kraft som förbrukas.

Med stöd av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen, därest omsättningskatten skulle bibehållas, måtte besluta att energibeskattningen för den s. k. borgerliga elkraftförbrukningen avvecklas från och med budgetåret 1960/61, samt alternativt

att riksdagen, därest ovannämnda förslag icke skulle bifallas, måtte besluta, att bestämmelserna i energiskatteförordningen så utformas, att beskattning endast skall ske av den elektriska kraft, som förbrukas, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 26 januari 1960

Emil Elmwall

John Johansson

Gustaf Svensson

Harry Wahrendorff

i Vä